

Aan Provinciale Staten
Statencommissie Ruimte, Groen en Water

DATUM	25 juni 2013	REFERENTIE	J. Berkhof
ONS NUMMER	80E57132	DOORKIESNUMMER	030-2583297
NUMMER PS	2013RGW81	E-MAILADRES	jan.berkhof@provincie-utrecht.nl
BIJLAGE	1		

Onderwerp Statenbrief: Uitwerking afspraak Akkoord van Utrecht over ongewenste externe werking beschermde natuurmonumenten.

Voorgestelde behandeling: ter informatie

Geachte dames en heren,

Inleiding

Op 9 juni 2011 heeft de provincie met de Land- en Tuinbouw Organisatie Nederland, afdeling Noord, Natuur en Milieufederatie Utrecht, Utrechts Particulier Grondbezit, Het Utrechts Landschap, Natuurmonumenten en Staatsbosbeheer het Akkoord van Utrecht (AvU) gesloten. Als onderdeel daarvan is met betrekking tot de 9 beschermde natuurmonumenten in de provincie Utrecht het volgende afgesproken: *“Partijen spreken zich uit de ongewenste externe werking van beschermde natuurmonumenten (Natuurbeschermingswetgebieden) buiten Natura 2000 gezamenlijk aan te kaarten bij de staatssecretaris en deze ongewenste externe werking landelijk en provinciaal aan te pakken. Partijen maken per beschermd natuurmonument voor het eind van het jaar (2011) afspraken over de te nemen maatregelen ten behoeve van de instandhouding en verbetering van die gebieden (herstelstrategie) en anderzijds de opheffing van de externe werking voor ammoniak voor landbouwbedrijven in de omgeving van die gebieden.”*

Deze afspraak is in de afgelopen jaren uitgewerkt. Het betreft een voorstel voor aanpassing van de Beleidsregel veehouderij, stikstof en beschermde natuurmonumenten (BSN) ten behoeve van vergunningverlening aan landbouwbedrijven en een voorstel voor vaststelling, uitvoering en financiering van de opgestelde herstelplannen voor de beschermde natuurmonumenten. De uitwerking van de afspraak heeft veel langer geduurd dan afgesproken (eind 2011). Vooral het uitwerken van de herstelstrategie per beschermd natuurmonument heeft meer tijd in beslag genomen.

In overeenstemming met de afspraak uit het AvU is door de portefeuillehouder de ongewenste werking in 2011 onder de aandacht van de toenmalige staatssecretaris gebracht. Mede naar aanleiding daarvan is de staatssecretaris gekomen met het wetsvoorstel Wet Natuurbescherming, waarin de beschermde natuurmonumenten en daarmee de externe werking werden geschrapt. Sinds 2012 is er een ander Kabinet en het is vooralsnog onduidelijk wat het Kabinet voornemens is te doen met betrekking tot deze gebieden. Anders dan het AvU suggereert is het voor de provincie niet mogelijk de externe werking volledig op te heffen. De bepalende regelgeving is opgenomen in de Natuurbeschermingswet (Nb-wet). De provincie kan bij de uitvoering van de Nb-wet wel de gevolgen van de externe werking met betrekking tot stikstofdepositie voor de landbouw beperken. De mogelijkheden en grenzen worden daarbij in hoofdzaak bepaald door de regelgeving en jurisprudentie.

Om de externe werking volgens de afspraken van het AvU te beperken hebben wij op 15 februari 2011 de voorloper (BSN2011) van de voorliggende beleidsregel (BSN) vastgesteld. Een beleidsregel die gecombineerd met de Verordening veehouderijen, stikstof en Natura 2000 provincie Utrecht 2012 (VSN) wordt uitgevoerd. Het zijn instrumenten gericht op reductie van depositie op de beschermde gebieden en het weer mogelijk maken van de Nb-wetvergunningverlening voor veehouderijbedrijven die door groei in een al overbelaste achtergrond een extra stikstofdepositie veroorzaken. Beide instrumenten draaien op de provinciale depositiebank waarin

stikstofdepositie op habitats in één of meerdere gebieden van gestopte bedrijven wordt vereffend met groeiende bedrijven met een belasting op diezelfde gebieden. De BSN 2011 betekent al een belangrijke verruiming van de mogelijkheden om via saldering Nb-wetvergunningen te kunnen verlenen.

Om de ongewenste externe werking nog verder te beperken zijn in 2011 ter uitvoering van het AvU in de zogenaamde projectgroep 'externe werking AvU' aanvullende afspraken op de BSN gemaakt. Afgesproken is dat "indien saldering niet mogelijk is, omdat het saldo van de depositiebank ontoereikend is, de provincie de vergunning toch verleent, indien de toename van de depositie niet groter is dan maximaal 1% van de kritische depositiewaarde van het beschermde natuurmonument en voldoende zeker is dat een herstelplan voor het betreffende gebied wordt uitgevoerd en dat dit binnen een niet al te lange termijn een positief effect zal hebben op de toestand van het gebied". Deze aanvulling is nu uitgewerkt en in de BSN opgenomen en ligt samen met de noodzakelijke herstelplannen ter besluitvorming voor.

Voor alle beschermde natuurmonumenten zijn in 2012/2013 in overleg met de direct betrokkenen (waterschappen, terreineigenaren en programmabureaus Oost en West) haalbare en betaalbare herstelplannen opgesteld waarvan de uitvoering na vaststelling zal starten. Voor twee gebieden is een plan van aanpak voor de herstelplannen opgesteld. Deze gebieden bestaan uit afzonderlijke sterk uiteenlopende oeverlanden veelal in eigendom van particulieren. Dit maakt nadere uitwerking van de te treffen maatregelen per oeverland noodzakelijk. De komende maanden zal op basis van het plan van aanpak een herstelplan voor beide gebieden worden opgeleverd. De meeste herstelmaatregelen kunnen op basis van de gemaakte afspraken in de periode tot en met 2015 worden uitgevoerd. Om de effecten van de maatregelen te meten zal ecologische en hydrologische monitoring plaatsvinden, zoals in de herstelplannen is beschreven.

Aanleiding

Sluiten van Akkoord van Utrecht op 9 juni 2011.

Voorgeschiedenis

Idem.

Essentie / samenvatting:

Op 9 juni 2011 heeft de provincie met de Land- en Tuinbouw Organisatie Nederland, afdeling Noord, Natuur en Milieufederatie Utrecht, Utrechts Particulier Grondbezit, Het Utrechts Landschap, Natuurmonumenten en Staatsbosbeheer het Akkoord van Utrecht (AvU) gesloten. Hierin is onder meer afgesproken dat partijen afspraken maken over enerzijds het nemen van herstelmaatregelen voor de 9 beschermde natuurmonumenten in de provincie Utrecht en anderzijds de opheffing van de externe werking voor ammoniak voor landbouwbedrijven in de omgeving van deze gebieden. Deze afspraak is nu uitgewerkt.

De uitwerking betreft een voorstel voor aanpassing van de Beleidsregel veehouderij, stikstof en beschermde natuurmonumenten (BSN) en een voorstel voor vaststellen en uitvoeren van herstelplannen voor de beschermde natuurmonumenten. De aanpassing van de BSN heeft tot doel de mogelijkheden om vergunning te verlenen aan landbouwbedrijven te verruimen en daarmee de externe werking voor ammoniak voor deze bedrijven te beperken. De herstelplannen bevatten maatregelen, voornamelijk uit te voeren t/m 2015, om de toestand van de beschermde natuurmonumenten te verbeteren dan wel tenminste in stand te houden.

Meetbaar / beoogd beleidseffect

Verruimen van de mogelijkheden om vergunning te verlenen aan landbouwbedrijven en tegelijkertijd de toestand van de beschermde natuurmonumenten te verbeteren.

Financiële consequenties

De kosten voor de uitvoering van de herstelplannen t/m 2015 worden in totaal geschat op ca. € 0,7 mln, waarvan ca. € 0,5 mln. verdrogingsmaatregelen voor TOP-gebieden (toplijst verdroogde gebieden) ca. € 0,2 mln. overige maatregelen. De provincie draagt 50% (€ 0,35 mln.) bij in de financiering van de verdrogingsmaatregelen ten laste van Agenda Vitaal Platteland (AVP), de betrokken waterschappen dragen de overige 50% bij. De overige maatregelen (€ 0,2 mln.) komen volledig ten laste van AVP.

Eventuele kasritmeverschillen voor dit jaar en komende jaren worden samen met andere mutaties van AVP meegenomen in de voorjaarsnota of najaar rapportage.

Vervolgprocedure/voortgang

Vanaf het moment dat de BSN in werking is getreden zijn wij begonnen met het verlenen van Nb-wetvergunningen en het uitvoeren van herstelplannen voor de beschermde natuurmonumenten.

Concreet voorliggende vraag aan Statencommissie / Provinciale Staten

Kennis te nemen van deze brief.

Gedeputeerde Staten van Utrecht,

De voorzitter,
De secretaris,